

PLENUL CONSILIULUI CONCURENȚEI

Republica Moldova, MD- 2068, Chișinău, srt. Alecu Russo, 1
E-mail: office@competition.md; www.competition.md

Nr. DJ-06/446-1005 din 03 iulie 2024

Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării
secretariat@mded.gov.md

în copie: **Cancelaria de Stat**
cancelaria@gov.md

Plenul Consiliului Concurenței, în cadrul ședinței din 1 iulie 2024, a examinat în temeiul prevederilor art. 39 lit. c) și art. 41 alin. (1) lit. d) ale Legii concurenței nr. 183/2012, proiectul hotărârii Guvernului privind atribuirea statutului de monopol fiscal Societății pe Acțiuni „Metalferos” (număr unic 448/MDED/2024) și, în limitele competenței sale, comunică următoarele.

1. Conceptual, Consiliul Concurenței atenționează că nu susține proiectul dat, având în vedere că proiectul propune atribuirea statutului de monopol fiscal S.A. „Metalferos” și aceasta va duce nemijlocit la eliminarea concurenței prin închiderea pieței date pentru alte întreprinderi. Respectiv, era necesar anterior lansării propunerii de atribuire a statutului cu caracter fiscal, să fie efectuate studii/analize de piață pentru a evalua riscul și impactul proiectului dat pe piață și a argumenta motivat, din punct de vedere economic necesitatea intervenției statului direct pe piața dată prin eliminarea concurenței, care la caz lipsește.

2. Menționăm autorului despre lipsa unor prevederi exprese în proiectul de hotărâre a activităților economice care urmează a fi atribuite cu statut de monopol

fiscal pentru S.A. „Metalferos”, cerință stabilită de art. 36⁶ din Legea cu privire la antreprenoriat și întreprinderi nr. 845/1992.

Totodată, atragem atenția asupra necesității reformulării pct. 9 din proiectul de regulament, în sensul ca *întreprinderea cu statut de monopol fiscal va ține evidența contabilă separată a veniturilor și cheltuielilor pentru fiecare activitate economică atribuită cu statut de monopol fiscal.*

Acest fapt va asigura o previzibilitate și transparență a acestor activități și va putea fi evitată subvenționarea încrucișată a altor activități economice desfășurate de întreprinderea S.A. „Metalferos” pe alte piețe.

Subvenționarea încrucișată poate fi exclusă prin garantarea faptului că întreprinderea nu desfășoară nici o altă activitate economică sau – în cazul în care desfășoară alte activități economice – *prin ținerea evidenței contabile separate*, alocarea costurilor și veniturilor într-un mod transparent și garantarea faptului că activitățile atribuite cu statut de monopol nu favorizează alte activități pe care le desfășoară întreprinderea pe alte piețe.

3. În același context, întru asigurarea controlului activităților atribuite prin statutul de monopol fiscal S.A. „Metalferos” se consideră necesar de completat proiectul de hotărâre cu prevederi care să prevadă: indicatorii de performanță conform domeniului de activitate propus pentru întreprinderea desemnată de proiect și quantumul/proporția concretă a veniturilor sau profitului care urmează a fi defalcat la bugetul de stat etc.

4. Conform alin. (5) al art. 10 din Legea concurenței nr. 183/2012, întreprinderea investită cu drepturi exclusive, se prezumă a fi drept întreprindere cu poziție dominantă pe piața relevantă la care se referă aceste drepturi. Respectiv, S.A. „Metalferos” urmează a avea o responsabilitate specială de a acționa pe piață, asigurând egalitatea de tratament și condiții egale la prestații echivalente pentru partenerii săi comerciali-întreprinderile ce activează pe piața din amonte și din aval, atât cele înregistrate în Republica Moldova, cât și cele din alte state.

5. Proiectul de regulament stabilește că persoanele juridice/agenții economici autorizați pot comercializa deșeuri de metale feroase întreprinderii cu statut de monopol fiscal la prețul de achiziție care este reglementat de prezentul proiect, în același timp, conform pct. 30 din proiectul regulamentului, la achiziția deșeurilor de metale feroase din import prețurile nu sunt supuse reglementării de către stat, ci sunt determinate de către întreprinderea cu statut de monopol fiscal în conformitate cu condițiile pieței și cererii, fapt ce ar permite **a fi negociat**.

Astfel, prin prevederea de la pct. 30 ar putea fi create premise de abuz de poziție dominantă interzis de art. 11 din Legea concurenței nr. 183/2012 din partea S.A. „Metalferos” la impunerea în raporturile cu partenerii comerciali a unor condiții inegale la prestații echivalente, prin aplicarea diferitor prețuri de către întreprinderea cu statut de monopol fiscal pentru livrările echivalente de deșeuri de metale feroase realizate de agenții economici din Republica Moldova la prețul reglementat față de livrările realizate din importul de deșeuri de metale feroase la prețuri negociate.

6. O altă îngrijorare de ordin concurențial, constă în limitarea posibilității de a contracta liber a agenților economici care nu sunt înregistrați în Republica Moldova și vor realiza importuri de deșeuri de metale feroase în Republica Moldova, aceștia fiind obligați de a contracta exclusiv cu întreprinderea S.A. „Metalferos” care va dispune de dreptul exclusiv de a importa asemenea deșeuri.

Acest fapt, ar putea încălca flagrant **principiul libertății contractuale** pentru întreprinderile importatoare a deșeurilor de metale feroase de a-și alege liber clientul și de a contracta liber cu partenerul dorit, fiind obligați exclusiv să livreze aceste deșeuri către întreprinderea impusă de stat S.A. „Metalferos”.

7. Atragem atenția la pct. 1 din proiectul hotărârii care va asigura atribuirea pentru o perioadă nedeterminată de timp a statutului de monopol fiscal pentru întreprinderea S.A. „Metalferos” întrucât este stabilit necondiționat *posibilitatea prelungirii acestui drept pentru un nou termen*.

Prelungirea acestui termen fără o analiză și o evaluare preliminară a organului abilitat, referitor la realizarea/nerealizarea performanțelor și obiectivelor stabilite pentru întreprinderea desemnată, precum și fără o analiză care ar justifica necesitatea menținerii monopolului fiscal pe piața dată, comportă riscuri concurențiale **și ar putea astfel avantaja neîntemeiat activitatea economică a întreprinderii S.A. „Metalferos”**. Respectiv, propunem excluderea textului: *„cu posibilitatea prelungirii acestui drept pentru un nou termen”* de la pct. 1 din proiectul de hotărâre.

8. Suplimentar învederăm despre faptul că art. 2 din Legea concurenței nr. 183/2012 nu definește noțiunea de monopol fiscal, ci sfera de aplicare a normelor Legii concurenței și exceptările care nu cad sub incidența Legii concurenței. Respectiv, menționăm despre necesitatea substituirii textului *„la art. 2 din Legea concurenței”* de la pct. 3 din proiectul de regulament, cu textul *„la art. 4 din Legea concurenței”*.

Alexei Gherțescu
Președinte